Gemeente Waterland

Monnickendam, 13 februari 2024

Raadsnummer:	373-27
Zaaknummer:	2355-2024
Portefeuillehouder:	Wethouder Ton van Nieuwkerk
Contact via:	Team Projecten
Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid:	-

Aan de Raad

Onderwerp: Strategische gebiedsvisie De Purmer 2035

Voorstel

1. Deze gewijzigde Strategische gebiedsvisie De Purmer 2035 na kennisneming van de Nota van Beantwoording zienswijzen vast te stellen als voorlopige versie.
2. Deze versie als definitief te beschouwen als de gezamenlijke colleges, op advies van de stuurgroep, constateren c.q. vaststellen dat de 3 deelnemende gemeenteraden een eensluidende voorlopige versie hebben vastgesteld.

Inleiding

De Purmer is een droogmakerij die gelegen is binnen drie gemeenten, de gemeente Edam-Volendam, de gemeente Purmerend en de gemeente Waterland. In dit gebied worden verschillende ontwikkelingen voorbereid, maar voor het overgrote deel willen we vooral de landschappelijke en cultuurhistorische waarden bestendigen. Doordat de Purmer in de provinciale Omgevingsverordening beleidsmatig 'open' is gehouden, dreigt het echter een verzamelbak te worden voor alle opgaven in de regio. Een gezamenlijke gebiedsvisie is daarom van wezenlijk belang voor een gecoördineerde samenhang binnen onze regio, maar ook richting de provincie.

Met een lange geschiedenis van uiteenlopende ambities, wensen en kernwaardes zijn de drie gemeenten in juli 2019 gezamenlijk een proces gestart om te inventariseren wat de huidige visie op De Purmer is. In 2020 hebben de gemeenteraden van Edam-Volendam, Waterland en Purmerend kennisgenomen van de eindresultaten van de Inventarisatie van De Purmer. Daarbij is ook uitgesproken om te komen tot een gezamenlijke omgevingsvisie/ structuurvisie voor de inmiddels 400-jarige polder De Purmer.

Hoofdpunten waarom een gezamenlijke gebiedsvisie:

- Rust en duidelijkheid creëren voor met name de gebruikers in het gebied.
- Bepalen van de uitgangspunten voor dit gebied die tot nu toe zijn opengelaten in de beleidsdocumenten van de provincie.
- En een goede samenwerking in dit gebied door zorg voor versterking op het gebied van recreatie, agrarische functies, mobiliteit, werkgelegenheid en wonen.

In het recente verleden waren er verschillende beelden over de plannen voor De Purmer. Door goed met elkaar samen te werken komen de 3 gemeenten nu tot een gezamenlijke visie. Dit is een positieve ontwikkeling ten opzichte van het verleden waarbij deze ideeën, ook over de ontwikkeling op andermans grondgebied, uiteenliepen. De visie is daarmee ook naar de Provincie een duidelijk signaal over een geslaagde samenwerking tussen de 3 gemeenten ondanks de uiteenlopende wensen en plannen voor dit

gebied. Winst voor Waterland is dat Purmerend nu afziet van woningbouwplannen in het Waterlandse deel van De Purmer. Wij laten de verantwoordelijkheid voor de plannen in Purmerend(Oostflank) en Edam-Volendam(bedrijventerrein) bij de betreffende gemeente.

Voor de gemeente Waterland is het opnemen van het initiatief Ilpenstein in de Purmervisie een belangrijke (tussen)stap om ook draagvlak voor dit initiatief te krijgen bij zowel de gemeenten Purmerend, Edam Volendam als de provincie. Dit zal een positieve bijdrage leveren aan de realisatie van dit initiatief.

De visie moet voor de lange termijn, tot 2035, richting geven en duidelijkheid scheppen voor alle belanghebbenden in en rond dit bijzondere gebied. Doelstelling is geweest om in gezamenlijkheid met belanghebbenden afspraken over de toekomst vast te leggen, zonder het hele gebied op slot te zetten. De visie betreft geen blauwdruk. Deze moet worden gezien als een inspiratiebron en richtlijn voor toekomstige plannen.

Argumenten

1.1 Door het vaststellen van de strategische gebiedsvisie ontstaat er duidelijkheid op veel terreinen voor het gebied De Purmer.

Gevolgde procedure en proces tot nu toe

Na besluitvorming voor een gezamenlijke omgevingsvisie/ structuurvisie is in 2021 het plan van aanpak voor een gezamenlijke Omgevingsvisie voor De Purmer aan de drie gemeenteraden voorgelegd.

Na de selectie van het bureau BRO voor het opstellen van de visie, is in het najaar van 2021 gestart met het proces. Voor de zes thema's; Bedrijvigheid, Woningbouw, Purmerbos, Bereikbaarheid, Agrarisch hart en Energie, is onderzoek gedaan en zijn tot en met het voorjaar van 2022 bijeenkomsten gehouden; waaronder verschillende expertsessies met vertegenwoordigers en partners uit het gebied om specifieker grip te krijgen op de opgaven voor de verschillende thema's. De opbrengst hiervan is gebruikt om tijdens de participatiebijeenkomsten in gesprek te gaan met de omgeving over de opgaven voor de toekomst van De Purmer.

Tot en met het voorjaar van 2022 is veel informatie opgehaald en heeft participatie plaatsgevonden. Het resultaat hiervan is verwerkt in de Ophaal- en Uitgangspuntennotitie die in januari 2023 is vastgelegd door de drie colleges van de gemeenten Edam-Volendam, Waterland en Purmerend.

Op 13 maart 2023 zijn de drie gemeenteraden tijdens een werksessie geïnformeerd over de stand van zaken van de Strategische visie. Via een mentimeter konden raadsleden reageren op inhoudelijke uitgangspunten. De werksessie was bedoeld om raadsleden te informeren en reacties op te halen. De bijeenkomst is met veel belangstelling bijgewoond en aan de hand van de besproken onderdelen is de visie op punten aangescherpt.

Mede op basis van die waardevolle input is het ontwerp Gezamenlijke Strategische Gebiedsvisie De Purmer 2035 opgesteld en heeft deze na instemming van de raad in de zomer van 2023 gedurende tien weken ter inzage gelegen.

1.2 In dit voorstel worden een aantal wijzigingen voorgesteld om de strategische gebiedsvisie op een aantal onderdelen aan te passen naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen.

Ter inzage legging

Met de raden is in maart 2021 bij de behandeling van het plan van aanpak, samen met een besluit over het toepassen van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, afgesproken om te komen tot een gezamenlijke intergemeentelijke omgevingsvisie - formeel een structuurvisie. Nadat bleek dat de bedrijventerreinontwikkeling in het Wvg gebied van de gemeente Edam-Volendam en de woningbouwontwikkeling van Purmerend in de Oostflank MER-plichtig zijn, en onder de Omgevingswet gemeenten slechts één omgevingsvisie voor het gehele grondgebied mogen hebben, hebben de colleges in januari

2023 besloten over te stappen naar een gezamenlijke Strategische Gebiedsvisie voor De Purmer. Een dergelijke strategische visie, strategisch beleid, wordt niet vastgesteld op de grondslag van de Wet ruimtelijke ordening ende Omgevingswet.

In de visie worden de gemeenschappelijk waarden van de Purmer en de gemeenschappelijke uitgangspunten voor de zes Purmer-brede thema's vastgelegd . Deze visie bindt de drie gemeenten en wordt het uitgangspunt o.a. richting de provincie. In de toekomstige dan wel te actualiseren Omgevingsvisies geven de gemeenten aan hoe het beleid uit deze gezamenlijke Strategische Gebiedsvisie voor De Purmer zich verhoudt tot de hoofdzaken van het beleid in de (eigen) Omgevingsvisie, waarmee alsnog de formele, wettelijke status wordt geboden.

Het eerder in het kader van het plan van aanpak genomen besluit ten aanzien van de inspraakprocedure bleef van toepassing op dit visieproces. Dat betekende dat een ontwerp van de gezamenlijke Strategische Gebiedsvisie De Purmer na het raadsbesluit ter inzage werd voorgelegd voor zienswijzen.
Wel is in verband met de vakantieperiode in plaats van zes weken de termijn verlengd naar tien weken. Dit heeft plaats gevonden van 21 juli 2023 tot en met 28 september 2023.

Gedurende de ter inzage termijn is een ieder in de gelegenheid gesteld (schriftelijk of mondeling) zienswijzen over de gebiedsvisie naar voren te brengen. Binnen deze termijn zijn 95 reacties ontvangen, resulterend in 49unieke zienswijzen. De zienswijzen zijn alle ontvankelijk, met twee uitzonderingen. In bijgaande nota zijn de zienswijzen beantwoord en is aangegeven of deze aanleiding geven tot aanpassing van het ontwerp van de visie.

Op basis van de zienswijzen en ingediende amendement van de gemeenteraad Purmerend zijn de volgende aanpassingen doorgevoerd in de ontwerp Strategische gebiedsvisie De Purmer 2035:

1. Op aangeven van het amendement is de tekst op pagina 23, eerste alinea, als volgt gewijzigd: *Voor de ontsluiting van het te ontwikkelen WVG-gebied is het uitgangspunt dat deze gebruik maakt van de bestaande N244/N247. Bedrijfsmatig verkeer bij de ontwikkeling van de Oostflank in Purmerend wordt niet via de oostkant van De Purmer (Oosterweg e.d.) afgewikkeld, vermelde provinciale wegen uitgesloten.*
   De zinsnede*: ...en de woningbouw in de Oostflank...* is hierin komen te vervallen.
2. Op aangeven van het amendement en in relatie met het hiervoor genoemde punt is de tekst op pag. 25, laatste bullit, als volgt gewijzigd: *De ontwikkeling van het WVG-gebied (gemengd/industrie en gemengd) en de ontwikkeling van de Oostflank in Purmerend maken zoveel mogelijk gebruik van de bestaande provinciale wegen.*
3. De tekst in paragraaf 4.9 is deels als volgt gewijzigd: *Met name de bestuurlijke besluitvorming van gemeente Edam-Volendam om het WVG-gebied (gemengd/industrie en gemengd) in de noordkop van De Purmer te ontwikkelen heeft veel impact op het landschap en dient landschappelijk goed ingepast te worden. Ook de stedelijke rand in de oostflank dient landschappelijk goed ingepast te worden, met een natuurlijke en groene, zachte overgang naar het buitengebied. De invulling van bufferstroken zal worden gecombineerd met het vergroten van biodiversiteit, met landschap(s-elementen) en met recreatie.*
4. Op de tekening op pag.13 is de ringdijk aan de buitenzijde van de ringvaart duidelijker aangegeven.
5. In Hoofdstuk 4 is overal waar staat *regionale markt* dit gewijzigd in *(boven)regionale markt.*
6. De tekst in paragraaf 4.2 is als volgt deels gewijzigd*: De transitie in de landbouw naar voedselproductie voor de lokale consumenten gaat samen met meer vrijheden voor verbreding van agrarische nevenactiviteiten op het boerenerf, zoals een boerderijwinkel voor de verkoop van ter plaatse verbouwde groenten, een zorgboerderij of kleinschalige recreatie (zie figuur 8). Welke mogelijkheden hiervoor exact zijn moet in het vervolg worden bepaald, zodra het nieuwe Omgevingsplan voor elke gemeente wordt opgesteld. Voorop staat daarbij maatwerk en de maatschappelijke meerwaarde die de nevenactiviteiten kunnen bieden. Aanvullende functies dienen daarbij de primaire agrarische functie niet te frustreren (bijvoorbeeld door negatieve effecten op verkeerveiligheid,, verstorende invloeden op agrarische productiegronden, etc.).*

Daartoe dienen deze ontwikkelingen altijd gepaard te gaan met een toets van effecten op agrarische gronden en -bedrijven.

Proces besluitvorming
De aangepaste visie wordt ter bespreking en besluitvorming aangeboden aan raden van Edam-Volendam, Waterland en Purmerend. Omdat bij alle 3 de raden mogelijke moties of amendementen kunnen worden meegegeven en die weer invloed hebben op de besluitvorming wordt gevraagd de visie vast te stellen onder voorbehoud van aanvullende moties/ amendementen.
De gemeenteraad van Waterland krijgt tijdens een informele raadsavond op 27 februari 2024 een korte presentatie over de visie en krijgt daarna de gelegenheid om vragen te stellen aan de projectgroep en wethouder van Nieuwkerk. De eerste behandeling van de visie is gepland op 21 maart 2024 (voorbereidende vergadering) en op 4 april 2024 besluitvormend.

Na behandeling van de 3 raden kan de conclusie dan zijn dat de visie is vastgesteld of dat de visie (door mogelijke wijzingen) nogmaals terug moet naar de raad.

Definitieve besluitvorming zal in dat geval plaatsvinden bij de besluitvormende gemeenteraadsvergadering van 4 juli 2024. Na vaststelling van de gebiedsvisie in de drie gemeenteraden is het bestuurlijk proces inzake de totstandkoming van de visie definitief beëindigd en afgerond(Conform RID 169-254).

Kanttekeningen
N.v.t.

Financiële toelichting
De drie gemeenten dragen naar rato van inwonertal bij aan de externe kosten van de visie.
De ambtelijke inzet dragen de gemeenten zelf. De kosten zijn voorzien in de begroting.

Communicatie
Kennisgeving van de vaststelling van de strategische gebiedsvisie door de 3 raden is gebeurd via de (wettelijke) bekendmakingen (o.a. Gemeenteblad) en de verschillende communicatiekanalen van de gemeenten zoals mail, nieuwsbrief en de website.

Burgemeester en wethouders,

drs. E.G.H. Dijk MPM
gemeentesecretaris/algemeen directeur

drs. M.C. van der Weele
burgemeester

Bijlage(n):
1. Strategische Gebiedsvisie De Purmer 2035
2. Nota van Beantwoording zienswijzen
3. Concept raadsbesluit